

מסכת קידושין דף ס"ו, ע"א וע"ב גמרא עם פירוש שטיינזלץ

ליקוט מקורות · ספיר לפישץ

דף ס"ו, עמוד א'

"שורן נרבע" ופסול לקרבן **והלה**, בעל השור, **שותק - נאמן, ותנא תונא** [וכן שנה התנא שלנו] במשנה: ובהמה **שנעבדה בו עבירה**, או **שהמית על פי עד אחד או על פי הבעלים - נאמן**. ונברר: **האי** [זה] שאמרנו במשנה: ושהמית **על פי עד אחד, היכי דמי** [כיצד בדיוק היה הדבר]? **אי דקא מודו** [אם שמודים] **הבעלים - היינו** [הרי זה] מה שאמרנו **"על פי הבעלים"**, **אלא לאו דשתיק** [האם לא מדובר באופן שהוא שותק].

ומעירים: **וצריכא** [וצריך] שייאמרו כל המימרות של אביי; **דאי אשמעינן הך קמייתא** [שאם היה משמיע לנו רק את זה, הראשונה] ("אכלת חלב"), היינו אומרים שטעם הנאמנות הוא **אי לאו דקים ליה בנפשיה דעבד** [אם לא שהיה מוחזק לו בעצמו שעשה עבירה] - בהמת **חולין בעזרה לא הוה מייתי** [היה מביא] רק על פי עדות שאינה מחייבת, וכיון ששותק משמע שהוא מודה בדבר.

אבל אם אמר לו **"נטמאו טהרותיך"** ושתק - **מימר אמרינן** [אומרים אנן]: **האי דשתיק** [זה שהוא שותק] ולא מכחיש את העד - משום **דסבר** [שהוא סבור] שאין הפסד גדול בדבר, שהרי **חזי ליה** [ראוי לו] הדבר לאוכלו **בימי טומאתו**, שגם אם אינם טהורים, מכל מקום לא נפסדו לגמרי.

ואי אשמעינן [ואם היה משמיע לנו] רק במקרה של **"נטמאו טהרותיך"**, היינו אומרים **הא** [זה] שהעד נאמן הוא **משום דקא מפסיד ליה** [שהוא מפסיד לו] **בימי טהרתו**, וכיון שאינו מוחה - מן הסתם אמת היה הדבר, **אבל "שורו נרבע" מימר אמר** [אומר] הבעלים

לגבי השור: **כל השוורים** שבעולם, מן הסתם **לאו** [לא] **לגבי** (לצורך) **מזבח קיימי** [הם עומדים], ואם כן, גם אם מודה שנרבע השור, אין זה אלא פוסלו מלהיות קרבן, וכיון שאין הפסד מרובה בדבר - אינו מוחה, על כן **צריכא** [צריך] שייאמרו כל המקרים.

א איבעיא להו [נשאלה להם] ללומדים שאלה זו: אם אומרים לו לאדם **שאשתו זינתה בעד אחד, ושותק הבעל מהו הדין בכגון זה? אמר אביי: נאמן העד. רבא אמר: אינו נאמן.** ומדוע? **הוי** [הריהו] **דבר שבערוה**, וכלל בידינו: **אין עדות לגבי דבר שבערוה פחות משנים.**

אמר אביי: מנא אמינא לה [מניין אומר אני אותה], את הסברה הזו שלי - **דהווא סמיא דהוה מסדר מתנייתא קמיה** [עיור אחד שהיה מסדר, חוזר משניות לפני] **מר שמואל. יומא חד נגה ליה ולא הוה קאתי** [יום אחד התאחר לו העיור ולא בא]. **שדר שליחא אבתריה** [שלח שמואל שליח אחריו שיבוא]. **אדאזיל** [בעוד שהולך] **השליח** לביתו של העיור **בחדא אורחא** [בדרך אחת], **אתא איהו בחדא** [הלך הוא, העיור, לבית המדרש בדרך אחת, אחרת] ולכן לא פגש אותו השליח, והגיע עד ביתו. **כי אתא** [כאשר בא] השליח משליחותו, **אמר** שהיה בביתו של העיור וראה **שאשתו זינתה. אתא לקמיה** [בא העיור לפני] **מר שמואל** לשאול האם עליו להתחשב בעדות זו, **אמר ליה** [לן]: **אי מהימן לך** [נאמן עליך] השליח הזה - **זיל אפקה** [לך הוצא, גרש אותה] **ואי** [ואם] **לא - לא תפיק** [אל תוציא].

מאי לאו [האם לא] הכוונה **אי מהימן עלך דלאו גזלנא הוא** [אם נאמן עליך שאינו גזלן, שאינו פסול לעדות], וכיון שלדעתך הוא עד כשר צריך אתה לסמוך עליו, ואם כן ראייה שעד אחד כשר נאמן בכל מקרה. **ורבא** מפרש שהכוונה בדברי שמואל היתה: **אי מהימן לך כבי תרי** [אם הוא נאמן עליך כשנים] - **זיל אפקה** [לך והוצא אותה] **ואי** [ואם] **לא - לא תפקה** [אל תוציא אותה]. ואם כן אין ראייה ממעשה זה.

ואמר אביי: מנא אמינא לה [מניין אומר אני אותה], את הלכתי זו - **דתניא** [שכן שנינו בבבוייתא]: **מעשה בינאי המלך שהלך לאזור כוחלית שבמדבר, וכיבש** (כבש) **שם ששים כרכים, ובחזרתו היה שמח שמחה גדולה על הנצחון. וקרא לכל חכמי ישראל, ואמר להם: אבותינו, מתוך דלותם, היו אוכלים מלוחים בזמן שהיו עסוקים בבנין בית המקדש, אף אנו נאכל מלוחים זכר לאבותינו. והעלו מלוחים על שולחנות של זהב, ואכלו.**

והיה שם אחד, **איש לץ לב רע ובליעל, ואלעזר בן פועירה שמו. ויאמר אלעזר בן פועירה לינאי המלך: ינאי המלך, לבם של פרושים עליך, כלומר, יש בלבם תרעומת נסתרת עליך, ואינם אוהבים אותך. אמר לו: ומה אעשה כדי לברר אם נכון הדבר? אמר לו: הקם להם** (השבע אותם) **בציץ שבין עיניך**, שעליו יש השם המפורש, שהיה ינאי מזרע החשמונאים, שהיו כהנים, ושימש ככהן גדול. **הקים להם בציץ שבין עיניו.**

היה שם זקן אחד יהודה בן גדדיה שמו, ויאמר יהודה בן גדדיה לינאי המלך: ינאי המלך! רב לך כתר מלכות, כלומר, די לך במלכות, הנח כתר כהונה לזרעו של אהרן. ומסבירים, שהיו אומרים: אמו של ינאי נשבת במודיעים ונפסלה לכהונה, ואם כן הוא אינו כהן כשר, אלא חלל. ויבוקש הדבר ולא נמצא, שחיפשו למצוא עדויות לגבי אותו מעשה ולא נמצאו עדויות. ויבדלו (הורחקו) חכמי ישראל בזעם של המלך, שכעס עליהם על שמועה זו.

ויאמר אלעזר בן פועירה לינאי המלך: ינאי המלך, הדיוט שבישראל כך הוא דינו, כלומר, שאם נתברר שהעלילו עליו עליה אין עושים דבר, ואתה מלך וכהן גדול כך הורא דינך שיפטר בלא כלום על דיבה זו? אמר לו ינאי: ומה אעשה? אמר לו: אם אתה שומע לעצתי: רומסם (רמוס אותם, והשמידם). שאל ינאי: ותורה מה תהא עליה? אמר לו: הרי היא כרוכה ומונחת בקרן זוית, כל הרוצה ללמוד יבוא וילמוד ואין צורך בחכמים.

אמר רב נחמן בר יצחק: מיד נזרקה בו מינות בינאי, דהוה ליה למימר [שהיה לו לומר] לאלעזר בן פועירה: תינח [נניח] תורה שבכתב אכן היא מונחת בקרן זוית, ואולם תורה שבעל פה מאי [מה] יהא עליה? שהרי היא נשמרת על ידי החכמים. מיד: ותוצץ [עלתה ונתלקחה] הרעה על ידי אלעזר בן פועירה, ויהרגו כל חכמי ישראל, והיה העולם משתומם (שמום) מתורה, עד שבא שמעון בן שטח והחזיר את התורה ליושנה. עד כאן לשון הברייתא.

ושואלים: היכי דמי [כיצד בדיוק] הפריכו את השמועה שנשבתה אמו של ינאי? אילימא דבי תרי אמרי "אישתבאי" [אם תאמר ששנים אמרו "נשבתה"] ובי תרי אמרי "לא אישתבאי" [ושנים אמרו "לא נשבתה"] - מאי חזית דסמכת אהני [מה ראית שאתה סומך על אלה] שאמרו "לא נשבתה", סמוך אהני [על אלה] שאמרו "נשבתה"! ואם כן אי אפשר לומר בוודאות "ויבוקש הדבר ולא נמצא"!

אלא מדובר בעד אחד שהעיד שנשבתה ובאו שניים ואמרו שלא נשבתה, וטעמא [והטעם] שאינו נאמן דווקא הוא דקא מכחשי ליה בי תרי [שמכחישים אותו שנים אחרים], הא לאו הכי מהימן [הרי לולא זה היה נאמן], ומכאן ראייה לאביי שעד אחד נאמן כשאין מי שמכחיש אותו.

ורבא אומר שמכאן אין ראייה: לעולם אמור שהיו שם תרי ותרי [שני עדים כנגד שני עדים] וכדאמר [וכפי שאמר] רב אחא בר רב מניומי בענין אחר, שמדובר בעדי הזמה. כלומר, שהעדים השניים לא הכחישו את המעשה אלא הזימו את העדים הראשונים שאמרו: עמנו הייתם באותה שעה במקום אחר ואינכם יכולים איפוא להעיד על דבר שהיה באותו זמן באותו מקום, ונתבטלה עדותם של הראשונים מכל וכל, הכא נמי [כאן גם כן] מדובר בעדי הזמה.

ואיבעית אימא [ואם תרצה אמור] שהיה הענין כפי שסיפר **ר' יצחק, שאמר ר' יצחק:**
שפחה הכניסו תחתיה, במקום אמו של ינאי. שהעדים הראשונים ראו שעומדים לשבות
 את אמו של ינאי ובאו העדים השניים וספרו ששפחה הכניסו תחתיה, ואם כן בטלה
 לגמרי עדותם של הראשונים.

אמר רבא:

דף ס"ו, עמוד ב'

מנא אמינא לה [מניין אומר אני אותה] את דעתי שאין סומכים על עד אחד בדבר של
 ערוה - על זה **דתנן** [ששנינו במשנה], **אמר ר' שמעון: מעשה במגורה** (מאגר מים) **של**
דסקים (שם מקום או אדם) **ביבנה שהיתה עומדת בחזקת שלימה**, שהיו סבורים שיש
 בה ארבעים סאה, כשיעור מקוה לטהר, **ומדדו** לאחר זמן **ונמצאת** שהיא **חסירה** שהיה
 בה פחות משיעור זה ו

כל טהרות שנעשו על גבה, שטבלו טמאים לשם טהרות במגורה זו עד שנמדדה, **היה**
ר' טרפון מטהר, ור' עקיבא מטמא. והיו מתדיינים בנושא זה. **אמר ר' טרפון: מקוה**
זה בחזקת שלם הוא עומד משך כל הזמן, **מספק אתה בא לחסרו**, לומר שהיה חסר
 גם בעבר - **אל תחסרנו מספק. אמר ר' עקיבא** כנגד זה: **אדם זה** שטבל באותו מקוה
בחזקת טמא הוא עומד לפני שטבל, **מספק אתה בא לטהרו - אל תטהרנו מספק.**

חזר **ואמר ר' טרפון: משל לכהן** שהיה **עומד ומקריב על גבי המזבח, ונודע שהוא בן**
גרושה או בן חלוצה - שעבודתו שעשה לפני שנודע פסולו - **כשירה. אמר ר' עקיבא:**
משל לעומד ומקריב על גבי המזבח ונודע שהוא בעל מום - שעבודתו שעבד
 משנעשה בעל מום **פסולה.**

אמר ר' טרפון: אתה דימיתו את דין המקוה שנמצא חסר **לבעל מום, ואני דמיתיו לבן**
גרושה או לבן חלוצה, נראה למי דומה. אי [אם] דומה לבן גרושה ולבן חלוצה -
נדוננו כבן גרושה או כבן חלוצה, אם דומה לבעל מום - נדוננו כבעל מום.

התחיל ר' עקיבא לדון: מקוה פסולו ביחיד, שאין צורך בשני עדים לקבוע על פיהם
 שהמקוה חסר, וכן **בעל מום פסולו ביחיד**, שאין צורך בשני עדים להעיד שהוא בעל מום,
ואל יוכיח בן גרושה ובן חלוצה שפסולו בשנים, שצריכים שני עדים להעיד על אמו
 כדי לפסולו, ולא די באחד.

דבר אחר אפשר לומר: מקוה פסולו בגופו, וכן בעל מום פסולו בגופו, ואל יוכיח בן
גרושה ובן חלוצה שפסולו מאחרים (מכוח אמו). **אמר ליה [לן] ר' טרפון: עקיבא! כל**
הפורש ממך כפורש מן החיים. שהתפעל ר' טרפון מדברי ר' עקיבא וקיבלם.

עד כאן דברי הברייתא, ומעתה לענייננו: **האי [זה] בעל מום שפסולו ביחיד היכי דמי** [כיצד בדיוק היה]? **אי דקא** [אם שהוא] **מכחיש ליה** [אותו], שבעל המום טוען שאין בו מום - **מי מהימן** [האם יהיה נאמן] העד האחד? **אלא** ודאי **מדובר באופן דשתיק** [ששותק] בעל המום ונחשב לו הדבר כהודאה,

ודכותיה [וכיוצא בו] **גבי בן גרושה ובן חלוצה** גם כן צריך לומר **דשתיק** [שהאיש עצמו שותק] ואיננו מוחה, **וקתני** [ושנה] שם: **מקוה פסולו ביחיד ובעל מום פסולו ביחיד, ואל יוכיח בן גרושה ובן חלוצה שפסולו בשנים**. משמע שעל פי עד אחד, ואפילו בעל הדבר שותק - אין פוסלים אשה!

ואביי אמר כנגד טענה זו: **לעולם** אתה צריך לפרש בשני המקרים **דקא** [שהוא, בעל הדבר] **מכחיש ליה** [אותו] את העד, **ודקאמרת** [ומה שאתה אומר]: **אמאי מהימן** [מדוע הוא, העד, נאמן] לומר שהוא בעל מום - יש להסביר **דאמר ליה** [שאומר לו] העד: **שלח אחוי** [פשוט בגדיך והראה] שאין בך מום, וכיון שיכול הדבר להתגלות - נאמן העד, שהרי אם שקר הוא מעיד יכול הכהן להוכיח זאת. **והיינו דקתני** [וזהו ששנינו]: **מקוה פסולו בגופו ובעל מום פסולו בגופו**, שניתן הדבר לבדיקה בו עצמו **ואל יוכיח בן גרושה ובן חלוצה שפסולו מאחריים**.

א לגופו של דבר שהזכרנו בברייתא שואלים: **ובן גרושה ובן חלוצה, שעבודתו בדיעבד כשירה, מנלן** [מניין לנו]? **אמר רבי יהודה אמר שמואל: שאמר קרא** [הכתוב] על פנחס: **"והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם"** [במדבר כה, ג], וכוונתו: **בין זרע כשר ובין זרע פסול**. ומכאן למדים שבדיעבד אין עבודת כהן זה נפסלת אף שנתברר שהיה פסול.

אבוה [אביו] של **שמואל אמר: מהכא** [ראיה לדבר מכאן], שנאמר בברכה לשבט לוי: **"ברך ה' חילו ופעל ידיו תרצה"** [דברים לג, יא], שדרש מן המלה "חילו" שאפילו חולין (חללים) **שבו תרצה** את עבודתם בדיעבד.

ר' ינאי אמר: מהכא [מכאן] יש ראייה לדבר, שנאמר בדין הביכורים: **"ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם"** (שם כו, ג), **וכי תעלה על דעתך שאדם הולך אצל כהן שלא היה בימיו?** ואם כן מהו הלשון "בימים ההם"? **אלא זה** שהיה כהן **כשר ונתחלל**, שכל ימיו שעבד בכהונה, נחשב לכהן (כשר).

וממשיכים לברר את האמור בברייתא: **בעל מום שעבודתו פסולה למפרע מנלן** [מניין לנו]? **אמר רב יהודה אמר שמואל: שאמר קרא** [הכתוב] על פנחס הכהן **"לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום"** (במדבר כה, יב), וכוונתו **כשהוא שלם** נכרתה לו ברית **ולא כשהוא חסר** אבר שהוא בעל מום. ומקשים: **והא** [והרי] **"שלום" כתיב** [כתוב] ולא "שלם"! **אמר רב נחמן:** האות **וי"ו** של המלה **שלום קטיעה** [קטועה] היא, שמסורת היא שכותבים אותה קטועה, וניתן לקרוא את המלה כאילו היתה כתובה "שלם".

ב משנה כלל הוא בהלכות יוחסין: **כל מקום שיש, שתופסים, קידושין ואין עבירה** בנישואין הללו, שאין בהם איסור מן התורה - **הולד הולך אחר הזכר**, שייחוסו נחשב אחרי אביו. **ואיזה זו** - כגון **זו כהנת**, או **לויה**, או **ישראלית**, שנשאו **לכהן**, או **ללוי**, או **לישראל**, שבכל אלה הולד מתייחס אחר משפחת אביו.

וכל מקום שיש, שתופסים, קידושין ויש עבירה - **הולד הולך אחר ההורה הפגום. ואיזה זו** למשל **זו אלמנה שנישאה לכהן גדול**, או **גרופה**, או **חלוצה שנישאה לכהן הדיוט**, או **ממזרת**, או **נתינה שנישאה לישראל**, או **בת ישראל שנישאה לממזר**, או **לנתין**, שדין הולד כדין ההורה הפגום שביניהם.

וכל מי שאין לה עליו קידושין בזיווג זה, שהקידושין אינם תופסים, **אבל יש לה על אחרים קידושין**, כלומר, אותה אשה יכולה באופן כללי להתקדש, שהיא מכלל ישראל - במקרה כזה **הולד ממזר. ואיזה זה** - **זה הבא על אחת מכל העריות שכתובות בתורה. וכל מי שאין לה לא עליו ולא על אחרים קידושין** - במקרה זה **הולד כמותה**, שאינו מתייחס ואינו נחשב כלל כבן אביו, אלא הריהו כאמו. **ואיזה זה** - **זה וולד שפחה**, או **גויה** שולדה הוא כמותה עבד או גוי, ואם יתגייר אינו ממוזר.

ג גמרא שנינו במשנה **שכל מקום שיש קידושין** ואין עבירה - הולד הולך אחר הזכר. **אמר ליה [לו] ר' שמעון לר' יוחנן: האם כללא** [כלל] הוא שכל מקום שיש קידושין ואין עבירה הולד הולך תמיד **אחר הזכר?**

ביאור שטיינזלץ על מסכת קידושין

מסכת ברכות דף כ"ח ע"ב

ליקוט מקורות · ספיר לפשיץ

מתני' רבי נחוניא בן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו תפלה קצרה. אמרו לו: מה מקום לתפלה זו? אמר להם: בכניסתי אני מתפלל שלא יאָרע דבר תקלה על ידי. וביציאתי אני נוֹתן הודאָה על חלקי.

גמ' תנו רבנן: בכניסתו מהו אומר? "יהי רצון מלפניך ה' אלהי שלא יאָרע דבר תקלה על ידי, ולא אֶכְשֵׁל בְּדַבֵּר הַלְכָה, וְיִשְׁמַחוּ בִי חֲבֵרֵי, וְלֹא אֹמֵר עַל טְמֵא טְהוֹר, וְלֹא עַל טְהוֹר טְמֵא. וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבֵּר הַלְכָה, וְאֶשְׁמַח בָּהֶם".

ביציאתו מהו אומר? "מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי שְׁשֹׁמֶת חֲלָקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שֹׁמֶת חֲלָקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׂאֵנִי מְשֻׁכִּים, וְהֵם מְשֻׁכִּימִים. אֲנִי מְשֻׁכִּים לְדַבְרֵי תוֹרָה, וְהֵם מְשֻׁכִּימִים לְדַבְרֵים בְּטָלִים. אֲנִי עֹמֵל וְהֵם עֹמְלִים. אֲנִי עֹמֵל וּמִקְבֵּל שָׂכָר, וְהֵם עֹמְלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שָׂכָר. אֲנִי רָץ וְהֵם רְצִים. אֲנִי רָץ לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא וְהֵם רְצִים לְבֹאֵר שַׁחַת".

תנו רבנן: כְּשֶׁחָלָה רַבִּי אֵילֵעֶזֶר נִכְנסוּ תַלְמִידָיו לְבַקְרוֹ. אָמְרוּ לוֹ: רַבֵּינוּ לְמַדְנוּ אוֹרוֹחוֹ חַיִּים וְנִזְכָּה בְּהוֹן לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא.

אמר להם: הִזְהָרוּ בְּכַבּוֹד חֲבֵרֵיכֶם, וּמִנְעוּ בְּנִיכֶם מִן הַהֲגִיוֹן, וְהוֹשִׁיבוּם בֵּין בְּרִכֵּי תַלְמִידֵי חֲכָמִים, וּכְשֶׁאַתֶּם מִתְּפַלְלִים — דַּעוּ לְפָנַי מִי אִתְּם עוֹמְדִים. וּבִשְׂבִיל כֶּף תִּזְכּוּ לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא.

וכְשֶׁחָלָה רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי נִכְנסוּ תַלְמִידָיו לְבַקְרוֹ. כִּיּוֹן שָׂרְאָה אוֹתָם הַתְּחִיל לְבַכּוֹת. אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו: "נַר יִשְׂרָאֵל, עֲמוּד הַיָּמִינִי, פְּטִישׁ הַחֶזֶק", מִפְּנֵי מָה אִתָּה בּוֹכָה?

אמר להם: אילו לפני מלך בשר ודם היו מוליכין אותי, שהיום כאן ומחר בקבר, שאם כועס עלי אין כעסו עולם, ואם אוסרני — אין איסורו איסור עולם, ואם ממיתני — אין מיתתו מיתת עולם, ואני יכול לפייסו בדברים ולשחדו בממון, אף על פי כן הייתי בוכה, ועכשיו שמוליכים אותי לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שהוא חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים, שאם כועס עלי — כעסו עולם, ואם אוסרני — איסורו איסור עולם, ואם ממיתני — מיתתו מיתת עולם, ואני יכול לפייסו בדברים ולא לשחדו בממון. ולא עוד, אלא שיש לפני שני דרכים, אחת של גן עדן ואחת של גיהנם, ואני יודע באיזו מוליכים אותי, ולא אבכה!?

אמרו לו: רבינו, ברכנו. אמר להם: "יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם". אמרו לו תלמידיו: עד כאן? אמר להם: ולואי, תדעו כשאדם עובר עבירה אומר: "שלא יראני אדם".

בשעת פטירתו, אמר להם: פנו כלים מפני הטומאה, והכינו כסא לחזקתו מלך יהודה שבא.

שפת אמת על שבועות

ליקוט מקורות · ספיר לפשיץ

בענין קריאת רות בשבועות שמעתי ממו"ז ז"ל כי הוא לחבר תורה ותפלה כו' כי דוד המע"ה כתיב ב' ואני תפלה. ולהוסיף ביאור כי הם בחי' נעשה ונשמע. כי תפלה הוא בחי' עושי דברו דכתיב הקול קול יעקב פרשנו קול תורה ותפלה. וע"ז כתיב שמע ה' קול יהודה כי ממנו יצא נעים זמירות ישראל כו'. ותפלה הוא מלה דקיימא בעובדא כמ"ש בזוה"ק שצריכין הכנת מעשים לתפלה ציצית ותפילין כו'. וכן מעשה הצדקה דאיתא בזוה"ק סוף הקדמת בראשית כי נעשה הוא צדקה כמ"ש שם האיש אשר עשיתי עמו היום בועז ע"ש וכ"כ והי' מעשה הצדקה שלום. וכ' עושה צדקה בכל עת כי היא מצוה בידים ולכן איתא שצריכין ליתן צדקה קודם התפלה וכל זה בחי' דוד המע"ה דכתיב ב' ויעש דוד שם כו'. ועי' שקלקלנו נעשה צריכין עתה ביום הזה שהוא נשמע לשוב ע"ז ולהתפלל ולתקן ג"כ שורש העשי'. ועיין מ"ש לקמן עוד מזה. ולכן נראה שנענש אלימלך הגם שעשה עפ"י דין שלא יצא מארץ ישראל עד שהי' רעב גדול כדאיתא בגמ' ומד'. אך ע"י שכל עיקר שבטו של יהודה ומלכות בית דוד הי' בחי' הצדקה דלית ל' מגרמי' כלום לכן נענשו עד כחוש השערה. וכ"כ במד' כי כל מגילת רות להודיע כח גמילות חסדים שהוא מעשה הצדקה כנ"ל וזכה בועז ויצא ממנו עובד שהוא בחי' עובדא כנ"ל. וכן פי' התרגום עבודה שבלב ע"ש:

וכ' וביום הביכורים כו' מנחה חדשה כו'. שיום הזה הוא שורש כל המתנות שניתן לבנ"י לכן מצוה לזכור תמיד מעמד הר סיני ומתחדשים ביום זה כל הענפים היוצאים מן התורה. ולכן איתא בעצרת על פירות האילן שדנין כל א' כפי האחיזה שיש לו כל השנה בהתורה ובודאי כפי הזכירה של מתן תורה בכל הימים כך מתגלה לכל אחד ביום הזה. וכן ע"י תשובה נתקן הכל ועיקר התשובה להתורה כמ"ש השיבנו כו'

לתורתך לכן כ' ועתה אם שמוע הוא בכל עת ע"י תשובה ותפלה כמ"ש במדרשות כי ועתה הוא תשובה פי' העת שמשגיגין על ידי תשובה ותפלה. ואיתא עומר מתיר במדינה ושתי הלחם במקדש ששורש כל הקרבנות נעשה בעת מתן תורה כמ"ש העשו' בהר סיני. לכן בכל שנה נפתח זה השער ביום מתן תורתנו. וכמו כן תפלות שבמקום תמידין תקנו. וכ' קרוב ה' כו' לכל אשר יקראהו באמת ואין אמת אלא תורה שכל תפלה הבאה מתוך דברי תורה מתקבלת כמ"ש בגמ' לעמוד לתפלה מתוך דברי תורה. ומכש"כ בזה היום שהוא כולו תורה הוא עת רצון לעבודה שבלב זה תפלה לכן הרמז במגילת רות בלידת דוד המלך ע"ה שורש התפלה כמ"ש לעיל:

בנוסח התפלה ברוך אלקינו שבראנו לכבודו. ולכאורה קשה דהא תנן כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו. אבל התירוץ הוא כי כל הבריאה בכלל בודאי לכבודו ברא כמ"ש שהכל ברא לכבודו וכ' וירא אלקים כו' כל אשר עשה והנה טוב מאוד. אבל בני' נבראו בפרטות לכבודו. ובאמת עי"ז שנבררו בני' נתקן כל הבריאה להתגלות כבוד שמו ית' בעולם. וכ' זכור ימות עולם כו' כי מקודם ה' כל הלשונות נכללין בלשון הקודש כמ"ש שפה אחת אם כי עתה אין יכולין להבין זאת. אח"כ מרדו. ורק בני' נשאו בהאחדות וכן איתא בדברות שנתחלקו לשבעים לשונות כי לכולם יש שורש בלשון הקודש ואיתא כל דבר שהי' בכלל ויצא מן הכלל ללמד על הכלל כולו יצא. וכן הענין בבני ישראל שנבררו מכלל השבעים לשונות ה' ללמד על הכלל כולו ונמצא שהכל לכבודו ברא על ידי זה שהבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת כנ"ל:

ענין הלימוד בליל שבועות. להכין הלב לקבל התורה דכתיב לב טהור ברא לי אח"כ רוח נכון חדש. שצריכין מקודם לטהר הלב. ועיקר הטהרה בכח התורה ולכן איתא שבאה רוח טהרה בלבות ישראל בלילה זו ועיקר הטהרה ע"י התורה כמ"ש אמרות ה' אמרות טהורות. והם מטהרין לאדם. כדכתיב וזרקתי עליכם מים טהורים הוא ע"י השפעה מי הדעת בלב ישראל שכשזוכה להאיר לבו בהבנת דבר חדש בתורה זוכה לטהרת הלב והתורה נק' מים. לכן צריך כ"א לייגע עצמו בתורה בלילה זו למצוא איזה התחדשות השייך לנפשו ויזכה לטהרה. והנה גם זה נכלל במתן תורה שהקב"ה נתן גם הכלים להיות מוכן לקבל התורה והוא טהרת הלב. ואא"ז ז"ל אמר במד' ויקחו לי תרומה הה"ד לקח טוב נתתי לכם. פי' כי גם הליקחה אל התורה ולהקב"ה גם זאת מתת אלקים היא. וז"ש לקח טוב נתתי ויקחו לי כו' עכ"ד. ולכן נק' מתנת התורה לקח טוב שנכלל בזו המתנה הכנה איך ליקח ולקבל את המתנה:

וביום הביכורים כו' דאיתא נ' שערי בינה נבראו וכולם נמסרו למשה חוץ מאחד שנאמר ותחסרה מעט כו'. פי' שאין באפשרות האדם להשיג למעלה בשער הנ' אך אחר כלות השגת האדם ניתן במתנה הארה גם משער הנ' והוא מתן תורה בחג

הזה. והענין יתכן לפרש עפ"י מ"ש האר"י ז"ל כי ביציאת מצרים הי' עד מ"ט שערי טומאה והקב"ה וב"ש הקדים להצילנו קודם שנכנסנו למעלה. א"כ מובן כי אין בכח האדם להיות בנסיון יותר ממ"ט שערי טומאה. וזה לעומת זה עשה. כי באמת כח שיש לאדם להשיג בשערי קדושה הוא ע"י התגברות על שערי טומאה. וכפי שהיינו בגלות מצרים ויצאנו מאלה השערי טומאה כך זכינו מדה במדה למ"ט שערי בינה. אך כתיב אנכי ארד עמך כו' אעלך גם עלה. אעלך על מ"ט שערים כנ"ל מדה במדה. גם עלה הוא תוספות לשער הנ' שהוא מתנה. ולכן זה השער נקרא ביכורים שהוא בהתחדשות תמיד. דשם אין הסתר והתנגדות כנגדו. כיון שאין כח האדם לבוא לנסיון במקום גבוה כזה וכל הסתרות הם רק כדי ליתן שכר לצדיקים כו'. ולכן המצוה שתי הלחם חמץ תאפינה כיון ששם הכל טוב ושם יש ביטול יצה"ר. וכ' כסף צרוף בעליל לארץ כו'. פי' אחר מדריגה הראשונה רק כשבא הארה למטה אז צריך בירור מזוקק שבעתים והם ימי הספירה. אבל למעלה בשער הנ' נק' אמרות טהורות שא"צ שם בירור כנ"ל:

איתא בגמ' הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם יום שניתנה בו תורה לישראל הוא. דבודאי כל המחלוקת דתנאים ואמוראים המה נמי בשמים כדאיתא אלו ואלו דברי אלקים חיים. פי' שיש כמה מיני הנהגות למעלה ויש עולמות ומלאכים שתלויין במעשה התחתונים וכפי הנהגה זו מתקיים השיטה חציו לה' וחציו לכם. ויש עולמות ומלאכים שאין תלויין במעשה התחתונים וכפי הנהגה זו מתקיים השיטה כולו לה' כו'. אבל בעצרת שניתן בו התורה ואיתא הכל נעשין אוהבין למרע"ה ומסרו לו מתנות. הגם דאותן שקטרגו מקודם א"כ הם מאלה המדריגות שאינם צריכין למעשה התחתונים. אעפ"כ הודו שהתורה צריכה אל בני"ז וז"ש הכל מודים בעצרת כו'.

וביום הבכורים

ליקוט מקורות · ספיר לפישץ

ליקוטי מוהר"ן ח"א, תורה נ"ו

א.

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבעתיכם, מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו כי יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות וכל אחד לפי בחינתו, כן יש לו בחינות מלכות יש שהוא שורר בביתו ויש שהוא מושל ביותר וכן יש שהוא מושל על כל העולם כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו בבחינות: "שרי אֶלֶפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת וְשָׂרֵי חֲמֵשִׁים וְשָׂרֵי עֶשְׂרוֹת" ובחינות המלכות הזאת שיש בכל אחד היא באתגליא ובאתכסיא באתגליא, הינו הממשלה שיש לכל אחד לפי בחינתו שהוא מושל על אלו אנשים באתגליא כפי בחינת המלכות שלו כנ"ל ובאתכסיא הוא כי גם יש לכל אחד לפי בחינתו בחינת מלכות באתכסיא דהינו שאף שבאתגליא נראה שאין לו שום ממשלה על אלו האנשים עם כל זה באתכסיא ובהעלם גדול, הוא מושל על אלו האנשים כי נשמתם הם תחתיו, ונכנעים תחתיו וגם זאת הבחינה של מלכות באתכסיא היא לכל אחד לפי בחינתו בבחינת: "שרי אלפים, ושרי מאות" וכו' ויש אחד שבאתגליא אין לו שום ממשלה ואף על פי כן באתכסיא ובהעלם גדול, הוא מושל על כל הדור ואפילו על כל צדיקי הדור כי כל נשמותיהם הם כלם תחת ממשלתו ומלכותו וכלם נכנעים וכפופים אליו רק שהוא בהעלם גדול, בבחינות: "בכל מקום מקטר ומגש לשמי" שאף שהם עובדים עבודת אלילים על כל זה בהעלם גדול

הם כלם נכנעים אליו יתברך ועובדים אותו יתברך רק שהוא בהעלם גדול כמו כן זאת
בחינה של מלכות באתכסיא שאף שבאתגליא אין לו שום ממשלה עם כל זה בהעלם
גדול, הוא מולך עליהם והם כלם תחתיו ונכנעים אליו

ב.

וצריך כל אחד לבלי להשתמש עם בחינות המלכות שיש לו להנאתו ולצרכו שלא
תהיה בחינות המלכות אצלו כעבד למלאת תאוותו רק שתהיה בחינת המלכות
בבחינת בן חורין "אשריך ארץ שמלך בן חורין" שהמלכות יהיה אצלך בן חורין לבלי
להשתמש בו להנאתך וזה בחינת מרדכי, בחינת מר דרור שהמרות, הינו המלכות יש
לה דרור וחרות שלא להשתמש בה להנאתו ולצרכו כי אם להשם יתברך, בבחינות
"והיתה לה' המלוכה" דהינו להשתמש עם המלכות לעבודת השם יתברך דהינו
להזהיר ולהוכיח את כל הנשמות שנכנעים אליו כל אחד ואחד לפי בחינות המלכות
שיש לו באתגליא ובאתכסיא הן אם הוא מושל בביתו, צריך להזהיר ולהוכיח את
בני ביתו ואם יש לו ממשלה יותר, מטל עליו להזהיר יותר ויותר אנשים לפי בחינת
המלכות שלו

ג.

וצריך להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות שלא תהיה בבחינות: 'הרבנות מקברת את
בעליה' כי כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו הוא בחינת צופה שמטל עליו להזהיר
ולהוכיח את האנשים שהם משרשו שיש לו בחינת מלכות עליהם ואם הוא מזהיר
ומוכיח אותם, אזי הוא עושה את שלו ומציל את נפשו כמו שנאמר: "צפה נתתך
לבית ישראל וכי ואתה כי הזהרת רשע ולא שב מרשעו וכי הוא בעונו ימות ואתה
את נפשך הצלת" אבל אם אינו מזהיר ומוכיח אותם, אזי הענש עליו [כמו שכתוב
שם] ועל כן 'הרבנות מקברת את בעליה' ועל כן צריך לראות להמשיך אריכות ימים
לתוך המלכות דהינו שיראה שיוכל להזהיר ולהוכיח אותם. אך אין אפשר לו להזהיר
ולהוכיח אותם כי אינו יודע מה שצריך להם וגם אינם אצלו להוכיח אותם ועל כן
צריכין לזה דעת כדי לידע אין להוכיחם ולבוא לדעת הזה הוא גם כן על ידי אריכות
ימים בעצמו וזה שאומרים העולם שאינו יודע מחייו כי עקר הידיעה הוא מחיים,
מאריכות ימים.

כי לבוא לאַריכות ימים, הוא על ידי עסק התורה כי אורייתא שמא דקדשא בריך הוא וכמו כשצריכין לקרות את אחד קורין אותו בשמו כן כשצריכין לקרות את חי החיים כדי להמשיך ממנו חיים ואריכות ימים צריך לקרות אותו בשמו כביכול ושמו הוא התורה כנ"ל נמצא שעל ידי עסק התורה, קורין את האריכות ימים ועל כן מזכה המלך על עסק התורה ביותר מכל העולם מחמת שהוא צריך לקרות את האריכות ימים לתוך המלכות כנ"ל "והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען יאריך ימים על ממלכתו" וזה "וקרא בו כל ימי חייו" "וקרא" בו דיקא הינו שעל ידי עסק התורה הוא קורא את החיים כנ"ל וזה "ימי חייו" ימי חייו דיקא

כי כשמקבלין את החיות, צריך לקבלם במדה כי בלא מדה וצמצום אי אפשר לקבל את החיות מהשם יתברך מחמת רבוי אור כי רבוי השמן גורם כבוי הנר על כן צריך לקבל החיות במדה וזה זכין על ידי עסק התורה כי התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא והשם הוא הכלי של הדבר שבהשם הזה נגבל החיות של הדבר הזה . "נפש חיה הוא שמו" שבהשם נגבל הנפש והחיות של כל דבר ועל כן כשקורין את האדם בשמו הוא מזמן תכף אצלו מחמת שבהשם נגבל כל הנפש והחיות שלו וכן התורה הוא שמו של הקדוש ברוך הוא הינו שעם נגבל החיות ממי החיים כי התורה היא בחינת מדות כי יש בהתורה אותיות ותבות ופסוקים ופרשיות וסדרים שהם בחינת מדות שבהם נגבל החיות במדה ועל כן על ידי התורה שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא שהוא בחינת מדות יכולים לקבל את החיות כי על ידי התורה קורים את החיים וממשיכין את החיות לתוך המדות, שהם בחינת ימים "ומדת ימי מה היא" הינו שהתורה שהיא בחינת מה כמו שכתוב: "מה העדות והחקים והמשפטים" היא בחינת מדות וימים כנ"ל שעל ידי קורין את החיות לתוך המדות והימים שבלא זה לא היה אפשר לקבל את החיות מחמת רבוי אור וזה: "וקרא בו כל ימי חייו" שעל ידי התורה קורא את החיות לתוך הימים והמדות כנ"ל ועל כן צריך לעסק בתורה בפה דיקא כי כשצריכין לקרות את אחד בשמו צריך לקרותו בפה דיקא ואי אפשר לקרותו בשמו במחשבה בעלמא כן אי אפשר לקרות את חי החיים בשמו כי אם על ידי הפה, ולא על ידי המחשבה לבדה. "כי חיים הם למוציאיהם" למוציאיהם בפה' למוציאיהם בפה דיקא, שעל ידי זה זוכה לחיים כנ"ל נמצא על ידי עסק התורה, ממשיכין אריכות ימים ואז זוכה לדעת כי הדעת והשכל הוא בעצמו החיות כמו שכתוב: "החכמה תחיה את בעליה" כי השכל הוא עקר החיות ועל ידי זה הדעת יכולים לקרב ולהוכיח את מי שצריכין להוכיח כי יש שני הסתרות וכשהשם יתברך נסתר בהסתרה אחת גם כן

קִשָּׁה מֵאֵד לְמִצְאוֹ אֶךְ אַף עַל פִּי כֵן, כְּשֶׁהוּא נִסְתָּר בְּהִסְתָּרָה אַחַת אֲפֹשֶׁר לִיגַע וּלְחַתֵּר
עַד שִׁימְצֵא אוֹתוֹ. יִתְבָּרַךְ מֵאַחַר שִׂידוּעַ שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ אֲבָל כְּשֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
נִסְתָּר בְּהִסְתָּרָה תּוֹךְ הַסִּתְרָה דְּהֵינּוּ שֶׁהִסְתָּרָה בְּעֲצָמָה נִסְתָּרַת מִמֶּנּוּ

דְּהֵינּוּ שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי כָּלֵל שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ אֲזִי אֵי אֲפֹשֶׁר כָּלֵל לְמִצְאָ אוֹתוֹ
מֵאַחַר שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי כָּלֵל מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ. "וְאֵנִכִּי הִסְתָּר אֶסְתִּיר" דְּהֵינּוּ שְׂאֶסְתִּיר
הַהִסְתָּרָה שְׂלֵא יוֹדְעוּ כָּלֵל שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר וְאֲזִי בְּיִדְאֵי אֵינוּ יִכּוֹל לְמִצְאָ אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ מֵאַחַר שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי כָּלֵל שְׂצָרִיר לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ. יִתְבָּרַךְ כִּי אֵינוּ יוֹדְעֵי כָּלֵל שֶׁהֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ כִּי הַהִסְתָּרָה בְּעֲצָמָה נִסְתָּרַת כִּנ"ל אֲבָל בְּאַמַּת אֲפִילוֹ בְּכָל
הַהִסְתָּרוֹת וְאֲפִילוֹ בְּהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסִּתְרָה בְּיִדְאֵי גַם שֵׁם מְלַבֵּשׁ הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּי
בְּיִדְאֵי אֵין שׁוּם דְּבַר שְׂלֵא יִהְיֶה בּוֹ חַיּוּת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּי בְּלַעֲדֵי חַיּוּתוֹ לֹא יִהְיֶה לוֹ
קִיּוּם כָּלֵל וְעַל כֵּן בְּיִדְאֵי בְּכָל הַדְּבָרִים, וּבְכָל הַמַּחֲשָׁבוֹת מְלַבֵּשׁ שֵׁם
הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּיכּוֹל וְאֲפִילוֹ אִם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, עוֹשִׂין דְּבַר עֲבָרָה, שֶׁהוּא שְׂלֵא כְּרָצוֹן
הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עִם כָּל זֶה בְּיִדְאֵי יֵשׁ שֵׁם חַיּוּת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ אֶךְ שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם וּבְצִמְצוּם
גְּדוֹל וְהַתּוֹרָה הִיא חַיּוּת שֶׁל כָּל דְּבַר נִמְצָא שְׁבִכָּל הַדְּבָרִים, וּבְכָל הַמַּחֲשָׁבוֹת אֲפִילוֹ
מַחֲשָׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁל עֲבָרָה חֶסֶד וְשְׁלוֹם יֵשׁ שֵׁם גַּם כֵּן הַתְּלַבְּשׁוֹת הַתּוֹרָה אֶךְ שֶׁהוּא
בְּהַעֲלֵם וּבְצִמְצוּם גְּדוֹל בְּבַחֲיִנַת הַסִּתְרוֹת. כִּי 'עֲבַר וְשָׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהִתְר' כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
רְבוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה דְּהֵינּוּ שְׂעַל יְדֵי הַעֲבָרוֹת הוּא מְהַפֵּךְ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וְעוֹשֶׂה
צְרוּפִים אַחֲרֵים בְּתוֹרָה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מְאֹסוֹר הִתְר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "הוֹי הָאֲמָרִים לְרַע טוֹב
וְלְטוֹב רַע" וְכו' נִמְצָא שְׂאֲפִילוֹ בְּתוֹךְ הַעֲבָרוֹת מְלַבֵּשׁ שֵׁם חַיּוּת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ דְּהֵינּוּ
אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם דְּהֵינּוּ שֶׁמַּחֲמַת הַעֲבָרוֹת הַפֶּךְ הַצְרוּפִים שֶׁל הַתּוֹרָה
עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מְאֹסוֹר הִתְר כִּנ"ל עֲבַר וְשָׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהִתְר וְזֶה בְּחִינַת הַסִּתְרָה אַחַת
וּכְשֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ בְּהִסְתָּרָה אַחַת, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַנ"ל שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כְּהִתְר
גַּם כֵּן קִשָּׁה מֵאֵד לְמִצְאוֹ מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהִתְר אֲבָל עִם כָּל זֶה אֲפֹשֶׁר לִיגַע
וּלְחַתֵּר עַד שִׁימְצֵא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ מֵאַחַר שְׂעַל כָּל פְּנִיִם יוֹדְעֵי שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כְּהִתְר עַל
כֵּן אֶף שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ וּכְבָר נַעֲשֶׂה לוֹ הַעֲבָרוֹת כְּהִתְר עִם כָּל זֶה אֲפֹשֶׁר
שְׂיִשִּׁיב אֶל לְבוֹ זֶה בְּעֲצָמוֹ דְּהֵינּוּ מֵהַ שְׂנִפְּל וְהַגִּיעַ לְבְּחִינַת נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהִתְר וּיְבַקֵּשׁ
וַיַּחֲתֵר עַד שִׁיִּצֵּא מִזֶּה מֵאַחַר שְׂעַל כָּל פְּנִיִם יוֹדְעֵי מִזֶּה שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כְּהִתְר
אֲבָל דַּע, שִׁישׁ עוֹד בְּחִינַת הַסִּתְרָה בְּתוֹךְ הַסִּתְרָה דְּהֵינּוּ שֶׁהִסְתָּרָה בְּעֲצָמָה נִסְתָּרַת
שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי כָּלֵל שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ דְּהֵינּוּ שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי כָּלֵל שֶׁנְּהַפֵּךְ אֲצִלוֹ
הָאֲסוּר לְהִתְר רַק כָּל הַדְּבָרִים רְעִים דּוֹמוֹת לוֹ לְמִשׁוֹר גְּמוּר, חֶסֶד וְשְׁלוֹם הֵינּוּ אִם,
חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אַחַר שֶׁעֲבַר וְשָׁנָה עוֹשֶׂה יוֹתֵר עֲבָרוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם אֲזִי נִסְתָּר מִמֶּנּוּ אֲפִילוֹ
זֶאת שִׂידְעַ שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כְּהִתְר רַק שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי כָּלֵל מִשׁוּם נִדְּנוּד אֲסוּר וְהַכֵּל הוּא יִשָּׂר

בְּעֵינָיו וְזֶה בְּחֵינֵת הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה שֶׁהֵסֵתֶרָה בְּעֶצְמָה נִסְתָּרָת כִּנּוּ"ל וּבְאֵמַת גַּם בְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה גַּם שֵׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דְּהֵינּוּ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה כִּי בִלְעָדֵיו אֵין חַיּוֹת לְשׁוֹם דְּבָר כִּנּוּ"ל

רַק שְׁעַל יְדֵי רְבוּי הָעֲבֵרוֹת הִפְךָ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים לְגַמְרֵי עַד שֶׁנִּהְפָּךְ אֶצְלוֹ מַחְכְּמוֹת הַתּוֹרָה לְפִתְיּוֹת עַד שֶׁאֵינּוּ יוֹדַע כָּלֵל אֶפִּילוֹ זֶה בְּעֶצְמוֹ שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כְּהֵתֵר כִּנּוּ"ל שֶׁזֶה בְּחֵינֵת הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה כִּנּוּ"ל

עַל כֵּן צָרִיךְ לְגַלוֹת הַסֵּתֵרוֹת הַנִּלְוָה עַל יְדֵי שֶׁמִּמְשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת שֶׁהוּא בְּחֵינֵת דַּעַת כִּנּוּ"ל וְעַל יְדֵי זֶה הַדַּעַת יוֹכֵל לִידַע שֶׁאֶפִּילוֹ בְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה בְּעֶצְמָה וְאֶפִּילוֹ בְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה, גַּם שֵׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דְּהֵינּוּ הַתּוֹרָה וּמֵאֲחֵר שִׁיּוּדַע שֶׁאֶפִּילוֹ בְּתוֹךְ הַסֵּתֵרוֹת יֵשׁ שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִזֶּה בְּעֶצְמוֹ נִתְגַּלֵּין הַסֵּתֵרוֹת וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה וְאֶפִּילוֹ מֵהַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה נַעֲשֶׂה תּוֹרָה כִּי בְּאֵמַת גַּם שֵׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ תּוֹרָה כִּנּוּ"ל רַק מַחְמַת שְׂלֵא הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שֵׁם

זֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא בְּחֵינֵת הַסֵּתֵרוֹת וְתַכְפֹּף, כְּשִׁיּוּדְעִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שֵׁם עַל יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ נִתְהַפְּכָה הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה דַּעַת וְהַחֲזֵרָה הַתּוֹרָה שֶׁנִּסְתָּר כָּאֵן, לְדַעַת מֵאֲחֵר שִׁיּוּדַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שֵׁם וְכִיּוֹן שֶׁנִּחְזָר הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה לְדַעַת וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה תּוֹרָה אֲזִי הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָה וְכִיחָה אוֹתָם בְּבַחֲיֵינֵת: 'אוֹרֵיתָא מְכַרְזַת קְמִיְהוּ עַד מְתֵי פְתִיִים תְּאֵהְבוּ פְתִי' כִּי בְּאֵמַת הַתּוֹרָה מְכַרְזַת וְצוּקְתָא וּמוֹכִיחָה תְּמִיד כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "בְּרֵאשׁ הַמִּיּוֹת תִּקְרָא וְכוּ' עַד מְתֵי פְתִיִים תְּאֵהְבוּ" וְכוּ' רַק שֶׁאֵינּוּ שׁוֹמְעֵי קוֹל הַכְּרוֹז שֶׁל הַתּוֹרָה, מַחְמַת הַסֵּתֵרוֹת הַנִּלְוָה וּמֵאֲחֵר שֶׁנִּתְגַּלוּ וְנִחְזְרוּ הַסֵּתֵרוֹת וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה עַל יְדֵי הַדַּעַת כִּנּוּ"ל אֲזִי תַכְפֹּף כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָה מוֹכִיחָה אוֹתָם "עַד מְתֵי פְתִיִים" וְכוּ' כִּנּוּ"ל וְזֶה שְׂכָתוֹב: "פִּיָּה פְתַחְהָ בְּחֻכְמָה" שְׁעַל יְדֵי הַחֻכְמָה וְדַעַת הַנִּלְוָה שְׁעַל יְדֵי זֶה מְגַלִּין הַסֵּתֵרוֹת, וְעוֹשִׂין מֵהֶם תּוֹרָה כִּנּוּ"ל עַל יְדֵי זֶה "פִּיָּה פְתַחְהָ" הֵינּוּ בְּחֵינֵת אוֹרֵיתָא מְכַרְזַת קְמִיְהוּ שֶׁהַתּוֹרָה בְּעֶצְמָה פּוֹתַחַת פִּיָּה וּמוֹכִיחָה אוֹתָם כִּנּוּ"ל נִמְצָא, שְׁעַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה שְׁעַל יְדֵה מִמְשִׁיכִין אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת כִּי עַל יְדֵה מִמְשִׁיכִין הַחַיּוֹת לְתוֹךְ הַיָּמִים וְהַמְדוּת כִּנּוּ"ל וְעַל יְדֵי זֶה זֹכִיךְ לְדַעַת כִּנּוּ"ל עַל יְדֵי זֶה כּוֹלִין לְהוֹכִיחַ אֶפִּילוֹ אֵת הָרְחוּקִים מֵאֵד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיֵינֵת הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה כִּנּוּ"ל וְזֶה פְּרוּשׁ: "וּבְכָל יוֹם וְיוֹם מְרַדְּכִי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֶצֵר בֵּית הַנְּשִׁימִים" וְכוּ' מְרַדְּכִי, זֶה בְּחֵינֵת הַמַּלְכוּת כִּנּוּ"ל וּבְכָל יוֹם וְיוֹם, זֶה בְּחֵינֵת הַתּוֹרָה שְׁעַל יְדֵה מִמְשִׁיכִין הַחַיּוֹת לְהַיָּמִים וְהַמְדוּת כִּנּוּ"ל חֶצֵר בֵּית זֶה בְּחֵינֵת חִיצוֹנִיּוֹת וּפְנִימִיּוֹת הֵינּוּ מַחְשְׁבוֹת וְדַבּוּרִים שֶׁבְּכָלֵם נִסְתָּר הַשֵּׁם

יתְבַרַךְ שֵׁם אֱלֹהֵי הַמַּחְשָׁבוֹת וְהַדְּבוּרִים שֶׁל הַרְחוּקִים מֵהֵשֵׁם יתְבַרַךְ וְזֶה חֵצֵר בֵּית הַנְּשִׂיִם
 מִלְשׁוֹן שְׁנֵשׁוֹ וְקִפְצוֹ מִמְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם [מִלְשׁוֹן גִּיד הַנְּשִׂיָה] שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מֵהֵשֵׁם יתְבַרַךְ
 וַיֵּשׁ שְׂכָבֵר הָיָה קִצֵּת אֲצֵל הַשֵּׁם יתְבַרַךְ אֲךָ שְׂכָבֵר שְׂכָחוּ אוֹתוֹ יתְבַרַךְ כִּי נִשְׁנִי אֱלֹהִים
 וְכוּ' שְׂכָבֵר שְׂכָחוּ אֶת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ וַיֵּשׁ שִׁגְם עִתָּה זֹכְרִים אֶת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, אֲךָ שֶׁנִּשְׁתָּה
 גְּבוּרָתָם וְאִין לֹאֵל יָדָם לְהַתְּגַבֵּר עַל יֶצְרָם וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָאִים בְּשֵׁם נְשִׂיִם מִחֲמַת שְׁלֵשׁ
 בְּחִינּוֹת הַנ"ל בְּחִינַת שְׁנֵשׁוֹ וְקִפְצוֹ וְכוּ' וַיֵּשׁ שֶׁהֵם בְּבַחֲנֵינַת שְׂכָחָה וְכוּ' וַיֵּשׁ שֶׁהֵם בְּבַחֲנֵינַת
 נִשְׁתָּה גְּבוּרָתָם כְּנ"ל וְעַל יְדֵי כֵל זֶה הֵם רְחוּקִים מֵהֵשֵׁם יתְבַרַךְ וְהַשֵּׁם יתְבַרַךְ נִסְתָּר
 מֵהֵם בְּבַחֲנֵינַת הַסְּתָרוֹת הַנ"ל וּמְרִדְכִי, הֵינּוּ בְּחִינַת הַמַּלְכוּת הוּא יָכוֹל לְהוֹכִיחַ וְלַהֲזִיר
 אוֹתָם עַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יָמִים וּמַדּוֹת כְּנ"ל שְׁעַל יְדֵי זֶה זֹכִין לְדַעַת
 שְׁעַל יְדֵי הַדַּעַת הַזֶּה מְגַלִּין הַהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹן הַסְּתָרָה וְעוֹשִׂין מִמֶּנָּה תּוֹרָה כְּנ"ל וְאַזִּי
 אוֹרִיתָא מְכַרְזַת קְמִיהוּ כְּנ"ל וְזֶה, 'לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר' שְׁעַל יְדֵי זֶה עוֹשֶׂה דַּעַת
 מִהַסְּתָרָה שְׁבִתוֹן הַסְּתָרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֶסְתֵּר בְּחִינַת הַסְּתֵר אֶסְתֵּיר 'וַיִּמָּה יַעֲשֶׂה בָּה'
 שְׁעוֹשֶׂה מִהַהִסְתָּרָה בְּחִינַת מָה הֵינּוּ תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "מָה הַעֲדוֹת" וְכוּ' כְּנ"ל
 כִּי מִזֶּה בְּעֶצְמוֹ שִׂיּוּדַע שִׁגְם בְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹן הַסְּתָרָה יֵשׁ שֵׁם הַשֵּׁם יתְבַרַךְ מִזֶּה
 בְּעֶצְמוֹ נַעֲשֶׂה דַּעַת, דְּהֵינּוּ תּוֹרָה אֲזִי אוֹרִיתָא מְכַרְזַת קְמִיהוּ כְּנ"ל וְזֶה בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת
 הַתּוֹכְחָה שְׁמֻטָּל עָלָיו לְהַזְהִיר וְלַהֲוֹכִיחַ כְּנ"ל כִּי גוֹרֵם עַל יְדֵי הַדַּעַת שֶׁהַתּוֹרָה תּוֹכִיחַ
 אוֹתָם כְּנ"ל וְעַל יְדֵי הַתּוֹכְחָה הַזֹּאת, הוּא מִמְּשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת שְׁלֵא
 תְהִיָּה בְּבַחֲנֵינַת הַרְבֵּנוֹת מְקַבְּרַת אֶת בְּעַלְיָה שְׁזָהוּ כְּשֶׁאִין מוֹכִיחַ אֶת הָאֲנָשִׁים שִׂישׁ לוֹ
 מִמְּשַׁלָּה עֲלֵיהֶם וְכוּ', כְּנ"ל אֲבָל עַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה הַנ"ל שְׁעַל יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיךְ חַיִּים
 וְאַרְיִכוֹת יָמִים בְּחִינַת דַּעַת וְכוּ' עַד אֲשֶׁר אוֹרִיתָא מְכַרְזַת קְמִיהוּ, וּמוֹכִיחָה אוֹתָם נִמְצָא
 שְׁיּוֹצֵא יְדֵי תּוֹכְחָה אֲזִי אִין הַרְבֵּנוֹת וְהַמַּלְכוּת מְזַקֶּת לוֹ כְּנ"ל כִּי מִמְּשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים
 לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת, עַל יְדֵי הַתּוֹכְחָה כְּנ"ל נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי אֲרִיכוֹת יָמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת
 דַּעַת שְׁמִמְשִׁיכִין עַל יְדֵי הַתּוֹרָה עַל יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ מִמְּשִׁיכִין אֲרִיכוֹת יָמִים הַנ"ל לְתוֹךְ
 הַמַּלְכוּת כְּנ"ל.

.T

וְדַע, שֶׁהַתּוֹרָה הַמְּלַבֵּשׁ תּוֹךְ הַהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹן הַסְּתָרָה הִיא תּוֹרָה גְּבוּהָ דִיקָא, הֵינּוּ סְתָרֵי
 תּוֹרָה כִּי מִחֲמַת שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמִקּוֹמוֹת נְמוּכִים כְּאֵלוֹ הֵינּוּ אֲצֵל אֵלוֹ שְׁעֵבְרוּ
 הַרְבֵּה עַד שֶׁנִּסְתָּר מֵהֵם בְּהַסְּתָרָה שְׁבִתוֹן הַסְּתָרָה עַל כֵּן חִשַּׁב הַשֵּׁם יתְבַרַךְ מִחְשְׁבוֹת
 לְבָלִי לְהַלְבִּישׁ שֵׁם פְּשׁוּטֵי תּוֹרָה לְבַל יוֹכְלוּ הַקְּלִיפּוֹת לִינֵק מִשֵּׁם הַרְבֵּה, וַיְהִיָּה הַפְּגָם

גדול מאד על כן הוא מסתיר ומלביש שם תורה גבוה דיקא סתרי תורה, שהיא תורת ה' בעצמה [עיין לעיל סי' כ"ב אות י'] כדי שלא יוכלו הקליפות לינק משם הרבה 'ועברתי בארץ מצרים, אני ולא מלאך, אני ולא השליח, אני ה' ולא' וכו' כי בארץ מצרים ששם מקום הקליפות מאד על כן שם דיקא מלבש ומסתר השם יתברך בעצמו הינו תורת ה' ממש, סתרי תורה על כן דיקא מההסתרה שבתוך הסתרה כשחוזר ומהפכה לדעת נעשה ממנה דיקא תורת ה' ממש כי שם נסתר תורת ה', סתרי תורה כנ"ל.

ה.

וכנגד מלכות דקדשה יש מלכות הרשעה הינו מלכות המן עמלק כמה שכתוב: 'ראשית גוים עמלק' וזה לעמת זה כי מלכות דקדשה הוא בחינת: 'מאסף לכל המחנות' כמו שכתוב: 'סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא' זה בחינת מלכות, כמה שכתוב: 'אלמלא מוראה של מלכות' הינו שמלכות דקדשה היא בחינת סוף דבר בחינת מאסף לכל המחנות דקדשה בחינת מחנה דן שהוא מאסף לכל המחנות כי 'דינא דמלכותא דינא' ומלכות דסטרא אחרא, הוא מאסף ממון כי מחמת שהוא ירא שלא יוציאו בלעו מפיו הינו הניצוצות הקדושות שיש אצלו על כן הוא מתגבר ומאסף ממון שהם ניצוצי הקדשה כי הם בחינת הגונון עלאין שיש בזהב וכסף ונחשת שהם הממון וזה בחינת תאוות עשירות, שהיא בחינת מלכות ועל כן עמלק, שהוא מלכות הרשעה רודף את מחנה דן שהוא בחינת מלכות דקדשה כנ"ל

'ויזנב בך וכו' ולא ירא אלהים' דהינו בעת שאין להם כח מלכות דקדשה שהיא בחינת ירא אלהים כנ"ל

כי מלכות המן עמלק, הוא הפוך מלכות דקדשה כי מלכות דקדשה, הוא בחינת מאסף לכל המחנות דקדשה ומלכות המן עמלק, שהוא מלכות הרשעה הוא בחינת מאסף ממון כנ"ל כי מתגבר בתאוות ממון, כדי לתפס כל הניצוצות הקדשה כנ"ל אך אף על פי כן, אינו מועיל לו כלל כי יש כוח במלכות דקדושה, שהוא בחינת מרדכי להוציא מאתו כל הממון וכל הניצוצות הקדושים שבזלע וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה "כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת" זה מרדכי הינו שמרדכי, שהוא בחינת מלכות דקדשה כנ"ל נתן לו חכמה ודעת כנ"ל וזה טוב לפניו, בחינת התורה כי אין טוב אלא תורה' 'ולחוטא נתן ענין לאסוף ולכנס' זה המן הינו שהמן, שהוא בחינת

מלכות דסטרא אחרא כנ"ל הוא מאסף ממון כנ"ל וזה: "לתת לטוב לפני אלהים",
 בחינת התורה שמרדכי, שהוא בחינת מלכות דקדושה מוציא ממנו כל הממון וכל
 הניצוצות, ונעשה מזה תורה כנ"ל כי מרדכי מוציא ממנו כל העשירות בבחינת: "חיל
 בלע ויקאנו"

.1

ולפי הגדלת הדעת, כן הפרנסה בנקל כי פרנסה בנקל תולה בדעת כמו שכתוב: "שטו
 העם ולקטו" 'בשטותא' כי כל מי שחסר דעת ביותר, הוא יגע וטורח אחר הפרנסה
 ביותר. גם לפי הגדלת הדעת, כן נתרבה השלום. 'וגר זאב עם כבש וכו' כי מלאה
 הארץ דעה" שיהיה שלום נפלא בעולם, שיוכלו לגור ביחד שני הפכים מחמת גדל
 הדעת שיהיה אז כי על ידי הדעת נגדל השלום כי נתבטל הכעס והאכזריות על ידי
 הדעת כי כעס ואכזריות הוא מהעדר הדעת כמו שכתוב: "כעס בחיק כסילים ינוח"
 וכל מה שמתרבה הדעת, מתרבה הרחמנות והשלום ועל כן הפרנסה בנקל בבחינת:
 "השם גבולך שלום, חלב חטים ישביעך".

.2

וזה בחינת שבועות כי שבועות הוא בחינת שכל גדול וגבוה מאד שהוא חסד עליון
 ורחמים גדולים כי גדל הרחמים, תלוי בגדל הדעת כנ"ל כי 'בשעת מתן תורה, נראה
 להם כזקן מלא רחמים' וזקן הוא בישוב הדעת ובזה תלוי גדל הרחמים כנ"ל ועל כן
 שבועות הוא חסד עליון ורחמים גדולים וזה בחינת המקוה של שבועות שהיא בחינת
 מקוה של שער החמשים שהוא שער העליון מחמשים שערי בינה שהוא בחינות שכל
 ודעת עליון בחינת חסד עליון ורחמים גדולים כנ"ל ועל כן המקוה מושיע בכל הצרות
 כמו שכתוב: "מקוה ישראל מושיעו בעת צרה" כי הוא חסד עליון, שמושיע מכל
 הצרות ועל כן המקוה מטהר מכל הטמאות כמו שכתוב: "וזרקתי עליכם מים טהורים
 וטהרתם" וכו' כי 'אין יסורים בלא עוון' וכו'

ועל כן המקוה שמושיע מכל הצרות ומכל היסורים הוא מטהר מכל הטמאות ומכל
 החטאים וזה בחינת מן בחינת מקוה של שער הנון שהוא בחינת דעת גדול כי המן
 בחינת דעת וזה בחינת; 'מאמר פתוח נאמן פשוט' 'מאמר פתוח' זה בחינת התגלות
 הדעת כי הדבור הוא התגלות הדעת, כמו שכתוב: "מפיו דעת ותבונה" ובמצרים שהיה
 הדעת בגלות כמו שכתוב 'ושמי ה' לא נודעתי להם" היה גם הדבור בגלות בבחינת:

”כבד פה וכבד לשון” וכשיצאו ממצרים, שיצא הדעת מהגלות יצא ונפתח הדבור וזה בחינת מאמר פתוח שנפתח הדבור ונתגלה הדעת ועל ידי התגלות הדעת, נתפשט נאמנות השם יתברך ונכר שהוא נאמן מבטיח ועושה זה בחינת נאמן פשוט, שנפתח נאמנותו כנל אבל במצרים שהיה הדעת בגלות, לא נתפשט ונתגלה נאמנותו וזה שפרש רש”י: ”ושמי ה’ לא נודעתי להם” לא נכרתי במדת אמתית שלי שעל ידי שלא נתגלה הדעת במצרים על ידי זה לא נכר נאמנותו כנל כי החסד תלוי בדעת כנל וזה בחינת ”אנכי” והיבא כתיבא נאמנים אמריה שעל ידי נתינת התורה, נפתח המאמר, ונתגלה הדעת כנל ועל ידי זה נתפשט נאמנותו כנל וזה בחינת נאמנים אמריה בחינת נאמן פשוט מאמר פתוח כנל וזה בחינת מן ראשי תבות מאמר נאמן בחינת מאמר פתוח נאמן פשוט כנל כי המן הוא בחינת דעת גדול כנל כי בן ארבעים לבינה’.

ח.

זה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה את המן אכלו ארבעים שנה והלא ארבעים שנה חסר שלשים יום אלא עוגה שהוציאו ממצרים טעמו בה טעם מן כי באמת המן, שהוא בחינת הדעת היה ראוי שיאכלו אותו ארבעים שנה בשלמות כי ארבעים הוא בחינת בינה ודעת כנל דהינו תכף שיצאו ממצרים ונתגלה הדעת היה ראוי שיאכלו המן תכף ועל זה תרצו רבותינו, זכרונם לברכה עוגה שהוציאו ממצרים, הינו המצות טעמו בהם טעם מן כי השלום תלוי בדעת וכנל ומחלקת הוא הפך הדעת אך יש מחלקת שהוא לשם שמים שהוא באמת דעת גדול מאד, יותר מהדעת של שלום כי באמת זה המחלקת, היא אהבה ושלום גדול כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה ”את והב בסופה” לא זזו משם עד שנעשו אוהבים זה זה’ זה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: ’מחלקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים’ הינו שבאמת היא אהבה כנל וזה ’סופה להתקיים’, בחינת אהבה כמו שכתוב: ”את והב בסופה” כנל וזה בחינת משהכי משה הוא בחינת הדעת שהוא בחינת מחלקת לשם שמים ועל כן משה הוא ראשי תבות מחלוקת שמאי הללשהם בחינת מחלקת לשם שמים ועל כן היה גאלת מצרים על ידי משה כי עקר הגאלה על ידי הדעת כמו שכתוב ’וידעתם כי ה’ הוציא אתכם’ וכי; ’למען ידעו’ וכי וזה בחינת עוגה, דהינו מצות שהוציאו ממצרים כי מצה היא בחינת מחלקת, כמו שכתוב: ”אנשי מצתך יהיו כאין” וזה: ’שהוציאו ממצרים’, שהוציאו ידקא כי במצרים שהיה הדעת בגלות בודאי לא היה מחלקת לשם שמים, כי זה תלוי בדעת כנל וזה: ’עוגה שהוציאו ממצרים’ הינו שהמצה, שהיא בחינת

מחלקת שהוציאו ממצרים, ששם היה הדעת בגלות טעמו בהם טעם מן כי לאחר שהוציאו בחינת המחלקת מן הגלות מצרים היה בהם טעם מן, שהיא בחינת דעת גדול שהיא בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל וזה בחינת: "לחם מן השמים" הנאמר במן "לחם את לחמי" בחינת מחלקת הינו שהמן, שהוא הדעת, הוא בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל

ועל כן דתן ואבירם שחלקו על משה שהוא הדעת פגמו גם כן בהמן, והותרו ממנו כי המן הוא בחינת הדעת, בחינת משה כנ"ל וזה שכתוב בזוהר הקדוש כי 'מצה היא אסותא' כי מצה שהיא בחינת מחלקת לשם שמים בחינת דעת, בחינת שלום כנ"ל הוא רפואה כי שלום הוא רפואה, כמו שכתוב "שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו" כי עקר החולאת, חס ושלום, הוא מחמת העדר השלום הינו מחלקת היסודות שישו אחד מתגבר על חברו ושלום הוא רפואה וזה שנקרא מצה, "לחם עני" כי אין עני אלא מן הדעת' וזה בחינת חולה כמו שכתוב: "מדוע אתה ככה דל בן המלך" ומצה היא אסותא כנ"ל וזה: "לחם עני", שהוא רפואה להעני כנ"ל.

ט.

ולבוא למחלקת לשם שמים, צריך לזכר ולטהר את השמים שלא יהיה בבחינת: "אלביש שמים קדרות" ולזכר ולטהר את השמים, היא על ידי אנהה באמת כי יש בלב רוח הדופק, שהיא מתחלת התולדה והוא נושא עליו כל הלחות, וכל הדמים, וכל המיצות והרוח הדופק הזה, הולך ונוקש בכל האיברים ועל ידי הליכתו ונשובו בהם הוא מנענע ומנשב ומנפץ אותם מן העפוש שלא יתעפשו ולא יתקלקלו כמו הרוח המנשב בים, שהוא מנפץ ומנשב ומהפך ומגיס המים שלא יתעפשו ולא יתקלקלו ועקר נשוב הרוח הדופק, בהיזים כי מחמת שהיזים עסקניות צריך לנשב ולנפץ אותם ביותר ועל כן הדאקטר, כשמיניח ידו על הדפק יודע כל ענין החולה מחמת ששם ביזים, עקר הלון הרוח הדופק של הלב שהוא נושא הכל עליו כנ"ל וצריך שילך זה הרוח הדופק, תנועה מסדרת כתקונו וכסדורו ויש נחש, שעל ידה בא עצבות רוח הינו בחינת ל"ט מלאכות, שהוא זהמת הנחש על ידי זה בא עצבות רוח ועל ידי עצבות רוח, אין הרוח דופק כסדורו ואזי נעשים האיברים כבדים מחמת שאין רוח הדופק מנשב בהם כסדר ואזי היזים בבחינת: "וידי משה כבדים" כי עקר הכבדות בהיזים ששם עקר רוח הדופק כנ"ל וזה בחינת עצבון יזים כי עקר מזיק העצבות רוח להיזים כנ"ל וכשהאיברים כבדים אזי מכבידין יותר על הרוח הדופק, ונחלש עוד

יותר ועל ידי שִׁנְחָלֵשׁ יותר הרוח הדופק נעשים האיברים כבדים עוד יותר וכן על ידי שִׁנְעָשִׂים האיברים עוד יותר כבדים נחלש הרוח הדופק עוד יותר ויותר וכן חוֹזְרָת חלילה עד שיוצאת נפשו, חס ושלום ועל ידי האַנְחָה, הוא מְחִיָּה ומְבַרֵּא את הרוח הדופק ונצול מהעצבות רוח וחוזר הרוח הדופק ומנשב כסדר בכל האיברים ובפרט בהידים ועל ידי זה מְזַכֵּךְ את השמים כי הידים הם בחינת שמים אש ומים שהם בחינת יד ימין ויד שמאל וזה: "נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים" שצריך לשא את הלב, הינו הרוח הדופק שבלב אל הידים כנ"ל וזה "אל אל בשמים", כי מזה נדָּכַךְ השמים כנ"ל וזה בחינת: "כי אשא אל שמים ידי" שצריך לשא את הידים, שיהיה נעשה מהם בחינת שמים כנ"ל וכשמזכך את הידים, בחינת שמים על ידי אַנְחָה שֶׁעַל יָדָהּ נושא הרוח שבלב אל הידים ועל ידי זה נדָּכְכִין הידים והשמים כנ"ל אִזִּי הוא בחינת מחלקת לשם שמים כי כל הדבורים מקבלין מן השמים כי שם כל הדבורים כמו שכתוב: "לעולם ה' דברך נצב בשמים" והדבורים שמקבלין מן השמים מקבלין מן הרעמים בחינת: "ירעם בשמים ה'" בחינת: "ירעם אל בקולו נפלאות" נמצא שמקבלין הדבורים מהידיים כי הן הן בחינת שמים ששם כל הדבורים ועקר הקבלה על ידי בחינת רעמים הינו בחינת רוח הדופק שנתתקן על ידי אַנְחָה שֶׁעַל יָדוֹ נִתְנַשְׂאִים הידים לשמים כי הרוח הדופק שהולך ומנשב ומנפץ הכל ועקר בהידיים זה בחינת רעמים, בחינת: "ירעם בשמים ה'" כנ"ל

כי הידיים הן בבחינת שמים כנ"ל ושם כל הדבורים בחינת: "לעולם ה' דברך נצב בשמים" כנ"ל נמצא שמקבלין הדבורים מהידיים וזה בחינת: "כאשר דבר ה' ביד", הנאמר במשה ובשאר נביאים כי שם כל הדבורים, ומשם מקבלין אותם כנ"ל. וכל הדבורים שמקבלין משם, הינו מבחינת ידים בחינת שמים, בחינת רעמים אין לגנות את המקבל, אף אם אין הלכה כמותו מאחר שקבלם מן השמים ועל כן באמת אלו ואלו דברי אלהים חיים ומה שאין הלכה כמותו, זה אי אפשר לנו להבין ולהשיג כי זה בחינת רעמים, שמשם קבל הדבורים שעליהם נאמר: ירעם אל בקולו נפלאות דעים ואי אפשר לנו להשיג זאת כי זה בחינת דרכי ה' שאי אפשר להשיג הינו בחינת: "צדיק וטוב לו צדיק ורע לו, רשע וטוב לו רשע ורע לו" שאפילו משה רבנו, עליו השלום, לא השיג זאת ועל זה בקש "הודיעני נא את דרךך" כי "צדיק וטוב לו", זה בחינת הצדיק שהלכה כמותו "צדיק ורע לו", זה בחינת הצדיק שאין הלכה כמותו "רשע וטוב לו", זה בחינת הרשע שמקרב להצדיק שהלכה כמותו "רשע ורע לו", זה בחינת הרשע שמקרב להצדיק שאין הלכה כמותו ואפילו משה לא השיג זאת כי הם בחינת דרכי ה', בחינת רעמים שהם נפלאות תמים דעים שאי אפשר להשיג ועל כן כשמקבליים דבורים מן השמים מבחינת ידים, בחינת רעמים כנ"ל אין לגנות אותו, אף אם אין הלכה כמותו

כי זה בחינת מחלקת לשם שמים שבאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים רק שאי אפשר להשיג זאת כי הוא נפלאות תמים דעים, בחינת רעמים כנ"ל וזה פרוש: "ברוחו שמים שפרה חללה ידו נחש ברת, הן אלה קצות דרכיו ומה שמך דבר נשמע בו ורעם גבורותיו מי יתבונן" ברוחו שמים שפרה, הינו בחינת הרוח הדופק הנ"ל המנשב בידי, שהם בחינת שמים כנ"ל וזהו בחינת: "ברוחו שמים שפרה" כי על ידי הרוח הדופק הנ"ל הוא מזכך ומשפר השמים, שהם הידים בבחינת "נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים" כנ"ל וזה חללה ידו נחש ברת שעל ידי זה עושה חלל בהידיים שהיו כבדים וסתימים על ידי העצבות רוח, שהוא זהמת הנחש כנ"ל ואזי כשמבטל בחינת זהמת הנחש והרוח הדופק מנשב כסדר ואזי נתנשאת הידיים, ונדדך השמים ואזי מקבלין מהם דבורים בחינת מחלקת לשם שמים שזה בחינת דרכי ה' כי באמת אלו ואלו דברי אלהים חיים כנ"ל הן אלה קצות דרכו הינו שזה בחינת דרכי ה', בחינת: "צדיק וטוב" וכו' שאי אפשר להשיג כנ"ל בחינת רעמים, שהם נפלאות תמים דעים כנ"ל וזה: ומה שמך דבר נשמע בו ורעם גבורותיו מי יתבונן הינו שבאלו הדבורים שמקבלין מן השמים הנ"ל אין בהם שום גנות ואסור לגנות את המקבל אף אם אין הלכה כמותו כי זה בחינת דרכי ה' בחינת רעמים שאי אפשר להבין ולהשיג כנ"ל ומה שמך דבר וכו' הינו שאין בהם שום גנות אף אם אין הלכה כמותו ורעם גבורתו מי יתבונן כי מי יוכל להבין רעם גבורותיו שהם נפלאות תמים דעים, בחינת: ירעם אל בקולו נפלאות כי באמת אלו ואלו דברי אלהים חיים רק שזה אי אפשר להשיג, כי הוא בחינת דרכי ה' כנ"ל וזה פרוש: וזיום הבכורים, זה בחינת מלכות כמו שכתוב: "אף אני בכור אתניהו עליון למלכי ארץ" בהקריבכם מנחה חדשה לה' זה בחינת תורה חדשה תורת ה' שנעשה על ידי בחינת המלכות הנ"ל בשבועתיכם, זה בחינת הדעת כנ"ל בחינת מן, בחינת מקוה של שבועות שהוא מקוה של שער החמשים כנ"ל ועל כן נקרא שבועות עצרת, מלשון מלכות כמו שכתוב: "זה יעצר בעמי" מקרא קדש יהיה לכם זה בחינת רוח הקדש, בחינת רוח הדופק הנ"ל הינו שצרכיו לקרות את הקדש בחינת רוח הדופק הנ"ל כדי להנצל מזהמת הנחש, ל"ט מלאכות עצבות רוח כנ"ל כל מלאכת עבדה לא תעשו לבטל זהמת הנחש ל"ט מלאכות, עצבון ידים כמה שכתוב: "זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידיו"

